

Hovedstadens Beredskab
Bag Rådhuset 3
1550 København V

Beredskabsstyrelsens udtalelse over planudkast for Hovedstadens Beredskab (risikobaseret dimensionering)

Beredskabsstyrelsen har den 27. november 2024 modtaget planudkast for Hovedstadens Beredskab, som omfatter kommunerne Albertslund, Glostrup, Rødovre, København, Dragør, Frederiksberg, Hvidovre og Brøndby. Planudkastet er fremsendt med henblik på, at Beredskabsstyrelsen afgiver sin udtalelse, jf. § 3, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1085 af 25. oktober 2019 om risikobaseret dimensionering af det kommunale redningsberedskab (dimensioneringsbekendtgørelsen).

For at Beredskabsstyrelsen kan vurdere, hvorvidt Hovedstadens Beredskab kan yde en forsvarlig indsats, jf. beredskabslovens § 12, stk. 1, skal styrelsen navnlig påse, at der i planudkastet er sikret overensstemmelse mellem områdets risikoprofil og redningsberedskabets organisation, virksomhed, alarmering, dimensionering og materiel.

Beredskabsstyrelsen afgiver sin udtalelse på baggrund af en faglig og teknisk gennemgang af planudkastet. Styrelsens udtalelse er en faglig rådgivning. Der er således ikke tale om, at styrelsen skal godkende dimensioneringen af redningsberedskabet.

Der henvises til disse overordnede bemærkninger i udtalelsen:

- Beredskabsstyrelsen finder, at elementer vedr. beredskabsplanlægning uden for dimensioneringsbekendtgørelsens bestemmelser bør udgå af planudkastet.
- Beredskabsstyrelsen anbefaler, at Hovedstadens Beredskab i højere grad indtænker det samlede redningsberedskabs ressourcer i sin planlægning, herunder Beredskabsstyrelsens kapaciteter.

Baggrund

Beredskabsstyrelsen har afholdt forhåndsdialognøde med Hovedstadens Beredskab den 6. september 2024. Beredskabsstyrelsen havde forinden modtaget et foreløbigt planudkast, som blev drøftet.

Beredskabsstyrelsen sendte udkast til udtalelse til faktisk tjek ved Hovedstadens Beredskab den 10. januar 2025. Hovedstadens Beredskab sendte den 16. januar 2025 bemærkninger til Beredskabsstyrelsens udkast, og disse er taget med i betragtning i denne endelige udtalelse.

Dato: 29. januar 2025

Enhed: KOB
Sagsbeh.: KSC, MD, UBR
Sagsnr.: 2021/006117
Dok.nr.: 590121
Bilag: Ingen

Beredskabsstyrelsen
Datavej 16
3460 Birkerød

Sagsbehandleren direkte:
Tlf.: +45 4123 3063
E-mail: brs-ubr@brs.fiin.dk

Beredskabsstyrelsens indledende bemærkninger

Af dimensioneringsbekendtgørelsen fremgår det, at den fælles beredskabskommission skal udarbejde en plan for det kommunale redningsberedskab, som skal beskrive de opgaver, det kommunale redningsberedskab skal varetage i henhold til beredskabslovgivningen. Den fælles beredskabskommission kan desuden beslutte, at det kommunale redningsberedskab skal varetage opgaver uden for beredskabslovgivningen, såfremt de har tilknytning hertil. Løsningen af disse opgaver må ikke kompromittere varetagelsen af det kommunale redningsberedskabs opgaver i henhold til beredskabslovgivningen.

Beredskabsstyrelsen finder, at planudkastet fremstår som et strategisk dokument, der indeholder en lang række relevante betragtninger i forhold til det kommunale redningsberedskabs opgaver. Planudkastet omhandler dog også kommunal beredskabsplanlægning generelt, f.eks. i relation til de enkelte kommuners § 25-planer, sundhedsberedskabsplaner m.v. Flere af disse opgaver, er ikke en del af det kommunale redningsberedskabs opgaver efter beredskabsloven. Dette kan ved læsning af planen gøre det uigennemskueligt, hvilke opgaver der varetages af Hovedstadens Beredskab, og hvilke opgaver der lovgivningsmæssigt hører under andre forvaltningsmyndigheder.

På den baggrund finder Beredskabsstyrelsen, at planlægning og opgaver, som det kommunale redningsberedskab ikke har ansvar for i henhold til beredskabslovgivningens regler vedr. det kommunale redningsberedskab, bør udgå af planudkastet, idet der med fordel i planen kan være henvisning til de relevante planer, som har sammenhæng med det kommunale redningsberedskabs virksomhed.

Beredskabsstyrelsen har således i sin gennemgang af planudkastet fokuseret på forhold, der ligger inden for redningsberedskabets opgavesæt, men vil indledningsvis pege på nogle overordnede forhold.

Risikobaseret dimensionering

Intentionen med risikobaseret dimensionering er, at det kommunale redningsberedskab skal dimensioneres til at være i stand til at iværksætte en forsvarlig indsats ved hverdagshændelser og planlægge for indsatser i forbindelse med større og ekstraordinære hændelser. Af planudkastets side 3 fremgår det, at Hovedstadens Beredskab er dimensioneret ud fra "særlige hændelser".

Beredskabsstyrelsen anerkender, at Hovedstadens Beredskab i kraft af ansvarsområdets kompleksitet og indbyggertal er svært at sammenligne med andre kommunale redningsberedskaber. Beredskabsstyrelsen anerkender endvidere, at Hovedstadens Beredskabs operative løsning, herunder Operationscenteret, har et indgående kendskab til og

overblik over tilgængelige ressourcer ud over eget ansvarsområde. Styrelsen finder imidlertid, at Hovedstadens Beredskab tydeligere bør indtænke ressourcer i det samlede redningsberedskab – eller at det af planudkastet i højere grad bør fremgå, at de er indtænkt – i relation til hændelsestyper, der ligger ud over hverdagshændelserne. Ud over ressourcer fra eget redningsberedskab kan det være ressourcer fra andre kommunale redningsberedskaber, Beredskabsstyrelsen eller andre aktører på beredskabsområdet, eksempelvis forsvaret. Virksomheders ressourcer kan også anvendes, eksempelvis virksomhedsbrandvæsen. Se også afsnittene nedenfor vedr. møde- og alarmeringsplaner og det regionale kapacitetsudvalg.

Fagtermer

I arbejdsgruppen vedr. risikobaseret dimensionering med deltagelse fra de kommunale redningsberedskaber og Beredskabsstyrelsen har der været enighed om at anvende en række begreber, der sikrer en fælles forståelsesramme. Beredskabsstyrelsen havde i forbindelse med forhåndsdialogen om planudkastet forstået, at Hovedstadens Beredskab ville indarbejde styrelsens bemærkninger herom. Dette ses dog ikke afspejlet i det fremsendte planudkast.

Derfor skal Beredskabsstyrelsen fortsat anbefale, at der i planudkastet anvendes følgende fagtermer:

- *Ansvarsområde* i stedet for dækningsområde. Ansvarsområde er det geografiske område, som omfatter de kommuner, der indgår i Hovedstadens Beredskab.
- *Responstid* i stedet for kapacitetstid som betegnelse for tiden fra redningsberedskabet (vagtcentralen) har modtaget alarmen fra alarmcentralen eller fra et automatisk brandalarmeringsanlæg til den fastlagte førsteudrykning (jf. pick-listen) er fremme på skadestedet.

Beredskabsstyrelsens vurdering

Det er Beredskabsstyrelsens vurdering, at Hovedstadens Beredskab med den planlagte dimensionering vil kunne iværksætte og gennemføre en forsvarlig indsats for dagligt forekommende hændelser.

Beredskabsstyrelsen forudsætter, at Hovedstadens Beredskab har planlagt for større og ekstraordinære hændelser, men ud fra det foreliggende planudkast, er det vanskeligt at foretage en konkret vurdering heraf.

Der er i planudkastet identificeret en række fokus- og udviklingsområder, som Hovedstadens Beredskab vil arbejde med i den kommende

planperiode. Dette arbejde ser Beredskabsstyrelsen frem til at følge og stiller sig gerne til rådighed i forbindelse med rådgivning.

Analyser

Scenarie- og kapacitetsanalyser

Beredskabsstyrelsen noterer sig, at Hovedstadens Beredskab har valgt en metode, der tager udgangspunkt i en generisk tilgang til scenarieanalyse. Tilgangen betyder, at der i planudkastet ikke indgår egentlige kapacitetsanalyser.

I forbindelse med sit faktuelle tjek af Beredskabsstyrelsens udtalelse, har Hovedstadens Beredskab henvist til scenarier, som indgår i planen for den sidste planperiode, "RBD 2021+", og at disse er ajourført og videreføres i den kommende planperiode. Beredskabsstyrelsen finder dog fortsat, at Hovedstadens Beredskab bør supplere scenarieanalyserne med kapacitetsanalyser, der bl.a. indeholder en vurdering af, hvilke forebyggende tiltag og foranstaltninger der er relevante for at håndtere risici i ansvarsområdet, og som kan vise kapacitetsopbygning over tid samt evt. behov for tilkald af assistance fra naboberedskaber, Beredskabsstyrelsen eller andre aktører.

Serviceniveau

Forebyggelse

Beredskabsstyrelsen finder det positivt, at planudkastet fremviser Hovedstadens Beredskabs prioritering af den borgerrettede forebyggende indsats. Som supplement hertil kan Beredskabsstyrelsen henvise til det gratis skolemateriale "Lær børn om brand" (brs.dk).

I forbindelse med sit faktuelle tjek af Beredskabsstyrelsens udtalelse, har Hovedstadens Beredskab oplyst om tiltag til forebyggelse af blinde alarmer fra ABA-anlæg, herunder bl.a. information på redningsberedskabets hjemmeside og en app. Endvidere henviser Hovedstadens Beredskab til, at der generelt ikke ses en stigning i antallet af blinde alarmer pr. anlæg. Beredskabsstyrelsen anerkender Hovedstadens Beredskabs arbejde på dette område. Imidlertid finder styrelsen, at der også bør være fokus på den stigning, der sker som følge af tilvæksten af ABA-anlæg. I relation til det store antal blinde alarmer fra ABA-anlæg, jf. planudkastets side 74, vil Beredskabsstyrelsen således fortsat anbefale, at Hovedstadens Beredskab har fokus på yderligere tiltag, der kan nedbringe antallet af disse. I den forbindelse henviser styrelsen til materialet "Undgå blinde alarmer" (brs.dk).

Responstid

Responstid for den planlagte førsteudrykning fremgår ikke af planudkastet. Af planudkastets side 4 fremgår det, at der er aftalt et servicemål med Hovedstadens Beredskabs bestyrelse, hvor responstiden for første

enhed (jf. definition på side 151 i planudkastet) højst må være 10 minutter i 95 pct. af tilfældene. Denne opgørelse er uklar, og derfor bør aftalen vedr. responstid med Hovedstadens Beredskabs beredskabskommission (bestyrelse) tilpasses, så den ligger i tråd med dimensioneringsbekendtgørelsens bestemmelser.

Som led i serviceniveauet skal den fælles beredskabskommission fastsætte krav til førsteudrykningens responstider til redningsberedskabets forskellige geografiske områder, der viser, hvornår borgere og virksomheder kan forvente, at det kommunale redningsberedskab ankommer til skadestedet.

I henhold til dimensioneringsbekendtgørelsen skal det kommunale redningsberedskab sammensætte en førsteudrykning, der er afpasset alarmmeldingen, og som sikrer, at der kan ydes en forsvarlig afhjælpende indsats.

Responstiden kan med fordel illustreres i form af polygoner på et kort med angivelse af de fastlagte responstider, eksempelvis 10, 15 og 20 minutter. Sammenlignelige områder bør som udgangspunkt være omfattet af det samme serviceniveau for responstiden.

Responstiden angives som den maksimale ankomsttid for den fastlagte førsteudrykning. Begrebet 'førsteudrykning' omfatter den eller de udrykningsenheder, som afsendes på selve alarmmeldingen. Førsteudrykningen kan afsendes fra samme brandstation eller fra flere brandstationer. Responstiden for førsteudrykningen kan opdeles, så eksempelvis automobilprøjten og vandtankvognen har en responstid på 10 minutter, mens autobildrejestigen har en responstid på 15 minutter. Eventuelt opdeltede responstider for de forskellige køretøjer i førsteudrykningen bør fremgå af planen.

Herudover skal det påpeges, at servicemål skal være 100 pct. Der kan være situationer, hvor en førsteudrykning forsinkes på grund af uforudsete hændelser, f.eks. færdselsuheld eller vejrlig, med det resultat, at responstiden ikke kan overholdes. Sådanne situationer bør anses som afvigelser, der behandles i det kommunale redningsberedskabs kvalitetsstyringssystem.

Møde- og alarmeringsplaner

Hovedstadens Beredskabs ansvarsområde rummer et stort antal særlige objekter, for eksempel kongehuset og andre kulturinstitutioner, hospitaler, fredede bygninger m.v., og det fremgår af planudkastet, at der er udarbejdet såkaldte objektbeskrivelser for disse.

Uagtet, at Hovedstadens Beredskabs Operationscenter har et indgående indblik i og mulighed for at disponere en lang række ressourcer, skal Beredskabsstyrelsen anbefale, at der for udvalgte objekter udarbejdes egentlige møde- og alarmeringsplaner.

Opmærksomheden henledes desuden på forsvarsministerens brev af den 15. marts 2006 til samtlige kommunalbestyrelser, hvori hensigtsmæssigheden af at inddrage Beredskabsstyrelsens ressourcer i planlægningen af det kommunale redningsberedskab fremhæves.

Der kan i denne sammenhæng henvises til Beredskabsstyrelsens ressourcekatalog, som kan tilgås på styrelsens hjemmeside: [Beredskabsstyrelsens ressourcekatalog](#)

Regionale kapacitetsudvalg

Beredskabsstyrelsen finder, at det nære samarbejde mellem naboberedskaberne er vigtigt i forhold til ressourceudnyttelse, robusthed m.v., jf. planudkastets side 87.

Med henblik på, at Hovedstadens Beredskabs Operationscenter får et endnu bedre kendskab til de samlede beredskabsmæssige ressourcer i hele det sjællandske område, anbefaler Beredskabsstyrelsen et større planlægningsmæssigt fokus på det regionale perspektiv. De regionale kapacitetsudvalg har således til formål at styrke robustheden af det samlede redningsberedskab i et regionalt perspektiv. Udvalget har fokus på bedst mulig synergieffekt af det samlede redningsberedskab og øvrige relevante kapaciteter i regionen sammenholdt med regionale risici i forhold til større eller ekstraordinære hændelser. Beredskabsstyrelsen skal derfor foreslå, at det regionale kapacitetsudvalg anvendes mere proaktivt i planlægningsmæssig sammenhæng.

Indkvartering- og forplejningsberedskabet

Beredskabsstyrelsen anbefaler, at Hovedstadens Beredskab følger vejledning om indkvarterings- og forplejningsberedskabet (nr. 9409 af 17. maj 2023).

Planlægningen kan med fordel opdeles således, at der planlægges i detaljer for f.eks. 1.000 personer i den akutte fase, mens der planlægges mere overordnet for et større antal.

Beredskabsstyrelsen har noteret sig, jf. Hovedstadens Beredskabs tilbagemelding ved faktisk tjek, at der foretages en tilretning af planbilagets side 112.

Den videre behandling

Beredskabsstyrelsen forudsætter, at denne udtalelse indgår i sagsgrundlaget, når planen behandles af den fælles beredskabskommission, jf. dimensioneringsbekendtgørelsens § 3, stk. 3. Efter den endelige vedtagelse i de otte kommunalbestyrelser sendes planen til Beredskabsstyrelsen til orientering, jf. dimensioneringsbekendtgørelsens § 3, stk. 5.

Beredskabsstyrelsen bemærker, at planen skal revideres og indsendes til Beredskabsstyrelsens udtalelse, i det omfang udviklingen gør det nødvendigt, jf. § 3, stk. 6, i dimensioneringsbekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Ulrik Brandt